

СЪВЕТ ЗА ЕЛЕКТРОННИ МЕДИИ

ПРОТОКОЛ

№ 30

от редовно заседание, състояло се на 17.10.2023 г.

ПРИСЪСТВАТ: Соня Момчилова – председател, Габриела Наплатанова, Пролет Велкова, Симона Велева.

ОТСЪСТВА: Галина Георгиева

Начало на заседанието: 11:00 часа, водено от Соня Момчилова

Съставил протокола – Вера Данаилова

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклади от дирекция Лицензионни, регистрационни, правни режими и международна дейност и дирекция Обща администрация относно услуги, необходими за дейността на Съвета за електронни медии.

Вносител: Е. Станева

Докладват: Д. Петрова, Р. Радоева

Разни:

- заместване на председателя на СЕМ по време на служебна командировка в Букурещ, Румъния за участие в 58-ма среща на ЕПРА;
- обсъждане и одобряване на въпросник за възложеното на СОВА 5 АД социологическо изследване;
- обсъждане и одобряване на въпросник за възложеното на ЕКЗАКТА Рисърч груп ООД социологическо изследване;
- обсъждане на възможността за провеждане на пазарни консултации по повод решение (по протокол) за изготвяне на клипове за медийна грамотност.

Информации

Соня Момчилова откри заседанието и уточни, че днес няма да има открита част.

Габриела Наплатанова предложи в дневния ред да бъде включена точка, в която да обсъдят две нейни предложения. Първото, Съветът да подкрепи с позиция колежата Дани Атанасова от Ямбол, един изключителен професионалист, изтъкнат журналист от

региона Ямбол, Сливен и Бургас, с безупречна репутация. В дългогодишната си кариера тя е помогнала на много хора, носител е на награди. Г-жа Наплатанова предлага да я подкрепят с изрична позиция, защото намира за изключително цинично отправянето на заплахи към журналисти, подлагането на колегата и нейното семейство на тормоз. Вярва, че разследващите ще си свършат работата. Второто предложение е свързано с ескалацията на конфликта в Близкия изток, на войната на Хамас срещу Израел и възможността да потъне Европа отново в насилие и терористични прояви. Нека обмислят отправяне на призив към доставчиците на медийни услуги да бъдат изключително внимателни как показват, обясняват и разказват мерки за сигурност, тъй като могат да изложат на риск цивилни граждани, които с нищо не са заслужили да станат мишени. Мерките за сигурност се обезсмислят, когато биват показвани.

Соня Момчилова попита дали първото предложение да бъде оформено като позиция, а второто като призив.

Габриела Наплатанова потвърди и предложи да бъдат изпратени до медиите като уточни, че нямат характер на указания, тъй като СЕМ не може да се намесва в редакционната политика. Важно е обаче да се спазват професионалните стандарти, има описани такива гайдлайнс за отразяване на контратерористични мерки.

Симона Велева предложи първо да гласуват дали приемат тези две предложения и след това в точка да ги обсъдят.

Соня Момчилова подложи на гласуване двете предложения и дневният ред.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“: Да се включи като точка Първа (нова) в дневния ред обсъждане на позиция в подкрепа на репортера Дани Атанасова.

Решение:

СЕМ реши с 3 (три) гласа „за“ и 1 (един) глас „въздържал се“ (Пролет Велкова): Да се включи в точка Първа (нова) и обсъждане на призив към медиите при отразяване на ситуацията в Близкия Изток.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“: Приема дневния ред с направените допълнения.

ПО ТОЧКА ПЪРВА:

Соня Момчилова откри разискванията по двете предложения, включени като нова точка първа в дневния ред. По първото предложение: позиция в подкрепа на г-жа Атанасова, да бъде подчертано, че е недопустимо подобно посегателство, че се разчита МВР да вземе мерки.

Симона Велева допълни, че отправянето на заплахи от кандидати или действащи политици, особено по време на предизборна кампания, има ефект не само за конкретния човек, а въобще за цялата медийна среда, има смразяващ ефект върху журналистите и подкопава важната роля на журналистите.

Габриела Наплатанова се е чула с Дани Атанасова, за да я увери в персонална подкрепа и е разбрала, че тя смята тази атака за неслучайна, тепърва ще се изяснява мотивацията. За г-жа Наплатанова принципно е важно да застанат зад нея.

Соня Момчилова допълни формулировката на позицията: за ненамеса и за оказване на натиск върху работата на журналист.

Пролет Велкова смята, по отношение фразата „смразяващ ефект върху останалите журналисти“, че може би се търси такъв ефект, но той не се постига. Да не го мислят като реално постижение в тази посока, че смразява.

Симона Велева уточни, че Европейският съд по правата на човека приема, че винаги, когато има заплахи и репресии срещу журналисти, това неминуемо довежда до така наречения “chilling effect“ или смразяващ ефект върху цялата медийна среда. Заради това този тип набези са обществено опасни не просто за конкретния човек, като посегателство срещу личността му, а срещу демокрацията, плурализма и основните устои на демократичното общество.

Пролет Велкова е съгласна. Но нейната бележка е да не го формулират като постигнат ефект, а по-скоро като търсен, защото все пак медиите имат и резистентност.

Соня Момчилова предложи, ако колегите имат идеи за текст – да го обсъдят, ако не, ще бъде подготвен проект, който ще бъде съгласуван. Второто предложение е във връзка с ескалацията на случаи на нападения в Европа и евентуално възможността тук да се стигне до създаване на импулс за подобни явления. Целта е избягване на непрофесионално отношение при отразяване на конфликта.

Габриела Наплатанова потвърди. Отбеляза и, че СЕМ вече е сезиран със сигнал за подобен случай, при обсъждане на който тя ще си направи отвод, тъй като има лични причини за това.

Соня Момчилова уточни, че става въпрос за сигнал, който е получен от директор на училище, показано в репортаж на Канна Рачева по БТВ. Крайно непрофесионално е да се онагледяват обекти, които са потенциална заплаха. Най-общо казано, тук вече ще призват да се съблюдават стандартите.

Симона Велева подкрепя позиция в посока, че при отразяване на чувствителни теми, свързани със сигурността, включително и с обекти, които са поставени под определен риск, следва да се спазват най-високите журналистически стандарти, за да не се достига точно обратния ефект. В този смисъл, предлага позицията да е обща, да не насочва към конкретен казус и да е сравнително кратка.

Пролет Велкова, въпреки че намира намеренията за съвсем приемливи, се опасява да не се получи обратен ефект, а именно: когато позицията бъде медийно оповестена, тя би трябвало да бъде обоснована с конкретен повод, така вероятно ще бъде интерпретирана от медиите. В този смисъл не знае дали ще направят добра услуга именно на тези обекти, които са под по-висока защита в момента и специално на това училище. Тук по-скоро се обръща към колегите, ако ще разпространят тази позиция, което вероятно ще направят, да го направят без да се позовават на конкретния повод, който в момента мотивира съветниците да вървят в тази посока. Тя самата смята, че това са ясни неща, не знае дали е нужно да фокусират вниманието.

Соня Момчилова отбеляза, че има много сериозна паника.

Пролет Велкова е съгласна, но нарушенията ги има всекидневно.

Соня Момчилова смята, че точно заради това трябва да реагират.

Пролет Велкова уточни, че нарушения на етични стандарти има всекидневно, но СЕМ не излиза за всяко с позиция. Наистина сега обстановката е сериозна, сложна, но не знае дали ще помогнат повече отколкото...

Симона Велева предлага позицията да бъде в контекста на сложността при отразяване на конфликта, да е максимално обща, без да насочва към конкретен случай. Тя самата е изгледала репортажа, защото са получили писмото. Не мисли, че медиите, които отразяват работата на СЕМ ще свържат позицията с този конкретен репортаж. В този смисъл позицията трябва да е кратка и да реферира към общите стандарти в контекста на отразяването на конфликта, защото отново ще са изправени пред редица случаи, в които ще се сблъскат и с дезинформация.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“: Да излезе с позиция, с която да подчертае, че насилието над представители на медиите е атака срещу постиженията на едно демократично общество, че всеки опит за посегателство - вербално и физическо, върху журналисти е недопустим.

Решение:

СЕМ реши с 3 (три) гласа „за“ и 1 (един) глас „въздържал се“ (Пролет Велкова):

Да отправи призив към медиите да спазват най-високи професионални и етични стандарти в контекста на ситуацията в Близкия Изток; да проявяват по-голяма чувствителност с оглед защита сигурността и безопасността на гражданите от различните общности в страната; да не стават платформа на онези, които насърчават, подбуждат или прилагат насилие.

ПО ТОЧКА ВТОРА: Доклади от дирекция Лицензионни, регистрационни, правни режими и международна дейност и дирекция Обща администрация относно услуги, необходими за дейността на Съвета за електронни медии.

Доротея Петрова - директор дирекция СА ЛРПР МД, представи доклада.
(Приложение 2)

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“: Във връзка с обявените конкурси за издаване на лицензии за доставяне на радиоуслуги на територията на гр. Монтана и гр. Търговище в състава на техническата комисия да се включат Симона Велева - член на СЕМ (като председател на комисията), Пролет Велкова - член на СЕМ (като зам. - председател), от страна на администрацията: Райна Радоева, Нора Косева, Владимир Павлов (членове на комисията).

- **Профилактика и медицински изследвания.**

Емилия Станева – гл. секретар, представи доклада. (Приложение 3)

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“: Да се сключи договор с медицински център САНУС 2000 ООД за провеждане на профилактични медицински прегледи и изследвания.

- **Обновяване на работни помещения и система за контрол на работното време.**

Емилия Станева – гл. секретар, представи докладите. (Приложение 4)

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“: Да продължи обновяването на работните помещения като бъдат закупени мебели, съгласно приложената оферта.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“: Да бъде доизградена съществуващата система за контрол на достъп до двата етажа, съгласно приложената оферта от Полимекс Холдинг ЕООД.

- **Предложение за изработка на рекламни материали.**

Емилия Станева – гл. секретар, представи доклада. (Приложение 5)

Симона Велева поиска да ѝ се предостави допълнително информация за единичните стойности на отделните артикули.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“: Да бъдат предприети действия за изработка на рекламни материали, съгласно предложенията в доклада.

ПО ТОЧКА РАЗНИ:

- заместване на председателя на СЕМ по време на служебна командировка в Букурещ, Румъния за участие в 58-ма среща на ЕПРА.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“: Г-жа Симона Велева - член на СЕМ, да замества г-жа Соня Момчилова - председател на СЕМ, по време на командировката ѝ в Букурещ, Румъния от 18 до 20 октомври 2023 г. (включително).

- обсъждане и одобряване на въпросник за възложеното на СОВА 5 АД социологическо изследване. (Приложение б)

Емилия Станева – гл. секретар, представи направените от администрацията допълнения и уточнения във въпросника.

Симона Велева предлага във въпрос 36 да се заличи OnlyFans, защото децата няма да си признаят.

Пролет Велкова припомни предложението си за изследване и на отношението към четенето. Въпросът не е толкова встрани от темата, защото дава информация от къде децата и юношите черпят информация. Освен за четенето, предлага и децата, и родителите директно да бъдат попитани: „Бихте ли гледали телевизионен детски канал по обществената телевизия?“, „Бихте ли се спрели на този канал, ако го има?“. Имало е такова предложение и то вероятно пак ще е на дневен ред.

Симона Велева предложи въпросът да е в посока: „Подкрепяте ли самостоятелен детски канал?“.

Пролет Велкова смята по-скоро да е: „Бихте ли проявили любопитство, бихте ли гледали, ако има?“.

Соня Момчилова намира, че така зададен въпросът винаги предполага отговор „да“.

Пролет Велкова не претендира в момента за формулировката, а да потърсят, да разберат има ли отношение по този въпрос и какво е то.

Симона Велева предложи вариант за отговори: „първо - от едно до пет колко считате, че е необходим детски канал?“

Пролет Велкова уточни, че целта е да се разбере дали деца и родители биха проявили интерес към детско съдържание в БНТ не в отделни рубрики, а като самостоятелно обособена линия.

Емилия Станева смята, че въпросът трябва да е дали самите потребители на услугата търсят програмите на БНТ. Едно дете, гледайки детско съдържание не се интересува дали е на БНТ, на Евроком или ...

Пролет Велкова припомни, че е насочила въпроса по-скоро към родителите, но и по-големите деца също знаят БНТ.

Симона Велева смята, че този въпрос има смисъл да е само към родителите и по-скоро да е: „До каква степен бихте оценили обществената необходимост от самостоятелен детски канал, поддържан от страна на Българската национална телевизия?“ или „Има ли

необходимост от специализирана програма за деца на БНТ?“ С отговори: „много малко“, „няма нужда“ до „изключителна нужда“. По-скоро в тази посока да бъде.

Пролет Велкова предлага също да не се редактира въпроса за родителския контрол и да се адресира и към децата. Това е въпрос на доверие. Детето трябва да знае, според нея, че родителят упражнява такъв контрол.

Соня Момчилова предложи да одобрят принципно въпросниците и да се изпратят на агенцията направените редакции.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“: Одобрява въпросник за възложеното на СОВА 5 АД социологическо изследване с направените допълнения и редакции. Да се съгласува допълнително финалния вариант.

- **обсъждане и одобряване на въпросник за възложеното на ЕКЗАКТА Рисърч груп ООД социологическо изследване. (Приложение 6)**

Пролет Велкова предлага да се добави и тук въпрос по тема, която винаги повдига и ѝ се струва, че не е лошо да се провери и през това изследване, а именно: „Как оценявате наличието или дефицита на журналистически позиции по дискуссионни теми по време на предизборната кампания?“ Госпожа Велкова намира, че журналистите и медиите са изключително предпазливи, неоправдано предпазливи по време на предизборна кампания. Те просто дават думата в платени или други времена, но няма журналистически позиции по поставените теми. Например, в случая това не е релевантно, защото кампанията е за местни избори, но все пак „Трябва ли да има ядрена енергетика?“ По тази тема тя би искала да чуе журналист, който е компетентен и на когото има доверие, а не просто да слуша представителите на различните парламентарни сили по въпроса. След като въпросът е как се отразяват изборите важно е и къде е журналистът, има ли журналистическо мислене, позиция, авторско присъствие в предизборната кампания. Нали това казват, че се свеждат изборите само до сблъсък на гледни точки. Гледната точка на медиата, на журналиста къде е?

Соня Момчилова попита: това не би ли било подкрепа за някой от кандидатите.

Пролет Велкова не смята така и дава пример: на въпрос „Имаме ли нужда от зелена енергия или нямаме?“ журналистът може да подкрепи, може да не подкрепи, да формира позиция за себе си. Ако журналистът няма позиция, той не е журналист и според нея тук има някакво голямо разминаване по този въпрос.

Соня Момчилова смята, че вече са останали журналисти само с политкоректни позиции, от тази гледна точка...

Пролет Велкова не знае какво значи политкоректни позиции, говори за експертни позиции...

Соня Момчилова смята, че журналистът не може да има експертна позиция, той не е експерт в сфера енергетика, за да бъде грамотен.

Пролет Велкова вярва, че ако той е профилиран в тази област, разбира се, че не само може, а трябва. Тя иска да чуе не само какво ѝ казват политиците. Гражданите имат нужда от това. Особено за обществените медии това е безспорна необходимост.

Соня Момчилова намира, че това е повод да се оказва влияние върху такива журналисти. Има такива примери, в миналото поне е имало такива примери, когато тя е работила в медиите, когато са се проявявали зависимости.

Пролет Велкова отбеляза, че зависимости има, но това няма отношение към нуждата...

Соня Момчилова се пита дали целят медията да формира позиции въз основа на това, че са стимулирани от определени компании, и не е ли това стимул журналистите да си лобират открито.

Пролет Велкова от своя страна се пита дали целта тогава е да няма журналистическо мислене, да няма анализ журналистически, да няма коментар журналистически, да няма журналистическо разследване...

Соня Момчилова не разбира как по време на избори да има анализ и да има позиция?

Пролет Велкова: по време на избори хората избират.

Соня Момчилова попита дали това означава, че журналистът трябва да ги „насочва“.

Пролет Велкова мисли, че по спорни теми би трябвало журналистът да е там, да бъде медиатор между различните гледни точки и да дава тежест на разума и на фактите.

Соня Момчилова попита какво значи разум? Разумът е да се дават гледните точки на хората, които са в студиото, на кандидатите. Това е изборен процес. Това е процес, т.е. формиране на отношение, на мнение и на избор в края на краищата. Как ще влияе журналистът при формиране на избор и създаване на мнение.

Пролет Велкова смята, че журналистът няма да каже към кого да насочи избирателят своя вот, от него се очаква по ключови, дискотабилни теми в предизборната кампания да покаже експертност, позиция, която да стигне до гражданите. Да кажем, самата тя не разбира от много теми, свързани с изборите - ще чуе един политик, ще чуе друг политик, няма да знае какво да мисли....

Соня Момчилова се изненадва как така журналистите ще ни казват какво да мислим и смята това за скандално.

Габриела Наплатанова изрази мнение, че журналистът трябва обективно да представя гледните точки по конкретен казус. В изборния процес, ако журналист се меси предубедено, преднамерено, той ще бъде атакуван мигновено от представителите на засегнатата страна в този казус.

Пролет Велкова попита какво значи да се меси?

Габриела Наплатанова отговори, че журналистът оказва по този начин на своята аудитория някакъв вид поведение, той променя нагласи, а от нагласите следва промяна на гражданското поведение.

Пролет Велкова: ...защо да променя поведение, нагласи...

Габриела Наплатанова подчерта, че журналистът променя нагласи, когато говори с факти и ги подрежда аргументирано, но това не означава, че трябва да взема страна, особено в изборна ситуация.

Пролет Велкова смята, че именно тук има неразбиране. Не говори да взема страна. Говори да се вгледа във фактите, да ги анализира, така че да може да се разбере за какво става дума.

Соня Момчилова се пита, ако той ще анализира фактите, защо е поканил хора....

Пролет Велкова не казва това...

Габриела Наплатанова призова г-жа Велкова да не подценява аудиторията.

Соня Момчилова не мисли, че журналистът кани експерти и изразява позиция в един глас с тях и че той е третата страна, и трябва да казва: Вие сте прав, Вие грешите, господине...

Пролет Велкова уточни, че има жанрове, които все още не са отменени, макар в практиката все по-малко да се срещат и това са: анализ, коментар, журналистическо разследване. Поне за тези три неща в момента се сеща и те не би следвало да бъдат отменени в предизборната кампания.

Габриела Наплатанова смята, че никой не ги е отменял. Има редица разследвания, включително за търговия с вот...

Пролет Велкова не намира това за достатъчно. Търговията с гласове е една тема, по която се работи в предизборната кампания. Има много други теми, които остават в тишина. Смята за съвсем резонно да бъдат попитани респондентите в изследването дали изпитват необходимост от по-ясно заявени журналистически позиции.

Соня Момчилова не може да си представи как би изглеждало това. Не че не ставаме свидетели на симпатии, които чисто човешки се проявяват в щадящо отношение към определени кандидати, ежедневно сме свидетели на това, и съответно на озлобление, хъс и дори тропане с крак към други, с които не са съгласни водещите.

Пролет Велкова пак пита: трябва ли тези три жанра, които е споменала вече да отпаднат по време на избори или не.

Соня Момчилова: Не, разбира се, че не.

Пролет Велкова твърди, че те все по-рядко се срещат в журналистическата практика, а по време на избори просто замират с някои изключения, за които преди малко е споменала г-жа Наплатанова. Предлага този въпрос да се включи във въпросника, от него няма да боли.

Соня Момчилова попита как да бъде формулиран този въпрос. Как ще се ориентираме каква точно позиция се търси, позицията на Лора Крумова е едно, на Волгин – друго. Това са различни журналисти с различни убеждения, с различни позиции.

Габриела Наплатанова мисли, че другият вариант е да се обособят подотговори, по които да се натрупат статистическите данни, за да стане ясно какво точно следва, дали коментар, дали разследване. Трябва да бъдат разграничени вътре като подвъпрос, защото в противен случай означава, че подготвят почва как да изглежда кампанията и едва ли не медийно да се лансират някакви тези в ущърб на един определен кандидат, например, разследване, което ще се разчете като черен пиар.

Соня Момчилова не приема някой да уличава кандидатите в неадекватна позиция и то по време на избори. Тя такова нещо не е виждала никъде, ако г-жа Велкова някъде е срещала подобно отношение в старите демокрации, да даде пример.

Пролет Велкова мисли, че предизборната кампания не бива да бъде схващана единствено като пинг-понг, като тенис на маса, като теза-възражение и обратно между спорещите страни.

Соня Момчилова вярва, че журналистът не е рефер. Журналистът е медиатор!

Пролет Велкова, напротив, мисли че би трябвало да бъде рефер по темите, които са от обществена важност.

Соня Момчилова се пита дали г-жа Велкова иска да каже, че журналистът трябва едва ли не да вдига ръката на победителя и да казва: „Аз съм на Ваша страна, господине, ние сме двама в тази битка“.

Пролет Велкова уточнява, че не говори за дискусийните формати, където полето е дискусийно. Говори за отделно, авторско, изрично присъствие най-вече в програмите на обществените медии, на авторска позиция, изразена през и чрез тези три жанра: журналистически анализ, коментар, разследване.

Соня Момчилова отбеляза, че Светослав Иванов има такава рубрика, Лора Крумова също се изразява в лично качество, кой липсва тук според г-жа Велкова.

Пролет Велкова смята, че въпросът не е да изрежда имена на предавания и на водещи.

Симона Велева предложи да формулират въпроса, да гласуват и да продължат нататък.

Пролет Велкова: „Как оценявате наличието или дефицитът на журналистически позиции по дискусийни теми в предизборната кампания“.

Симона Велева попита: с отговори „слабо“, „по-скоро да“, „по-скоро не“?

Пролет Велкова смята за разумно подсказаното от г-жа Наплатанова – да се посочат жанровите форми коментар, анализ....

Соня Момчилова уточни, че изследването е за София, което предполага въпроси като ликвидирането на паметници от комунистическия режим, например.

Пролет Велкова не намира за удачно по теми да са отговорите, а по жанрове: анализ, коментар, журналистическо разследване.

Соня Момчилова отбеляза, че отдавна тези жанрове са умрели..

Пролет Велкова: За това говорим.

Соня Момчилова ...след като няма кой да ги прави, как да се случват нещата, няма такива журналисти вече.

Габриела Наплатанова припомня, че точно стилът на медийно поведение в една кампания преди много години резултира в така наречената Костинбродска афера.

Пролет Велкова попита трябва ли ние при това положение да отменим журналистическото присъствие, да сложим там едни работи ...

Габриела Наплатанова репликира, че става дума за медийно поведение и как то се отразява в поведението на избирателя.

Пролет Велкова смята, че злоупотреба може да има винаги. Постоянно се злоупотребява със свободата на словото, да я отменим ли?

Габриела Наплатанова подчерта, че тук в случая става въпрос за изборна кампания, за това медията да е равно отдалечена като платформа спрямо кандидатите, които се състезават за гласа на избирателите.

Пролет Велкова: Но не от фактите и не от разумните позиции, към които тези факти водят.

Соня Момчилова попита какво значи разумни позиции? За г-жа Велкова е едно, за нея наличието на дебат въз основа на аргументи е разумна позиция.

Пролет Велкова отговори, че ние сме общество и сме общество благодарение на това, че по някои въпроси има и би следвало да има консенсус...

Соня Момчилова репликира: би следвало да има консенсус е едно, а дали има е друг въпрос и тук вече темата е какво следва да отразяват медиите: обществените нагласи или да ги трансформират.

Пролет Велкова смята, че и двете.

Соня Момчилова е категорична, че медиите трябва да отразяват обществените нагласи.

Пролет Велкова добави: и да работят в обществен интерес.

Соня Момчилова попита за кой обществен интерес...

Пролет Велкова отговори, че тук вече може да спорят, но като общество вече сме се разбрали. Ако ще се предефинира този обществен интерес, това е друг разговор. Общественият интерес може да бъде формулиран в няколко кратички фрази и изречения, но сега, наистина, разговорът е станал твърде отдалечен от конкретния въпрос, който е поставила и предлага на колегите си да го включат. На г-жа Велкова ѝ се струва, че е важно.

Соня Момчилова попита какво искаме да установим – да наведем на идеята, че трябва да има такава практика, че трябва да има такова медийно поведение.

Пролет Велкова уточни, че става въпрос за местни избори и искаме да излезе, какви политики би следвало да водят в това или онова населено място, в случая – в София.

Соня Момчилова пита кои сме ние, които го искаме това, не е ли важно хората в населените места какво искат, а не ние тук на Олимп, било то медиен Олимп или политически.

Пролет Велкова отговори, че има нещо, което в този свят се нарича експертен консенсус. Експертността в определена област стига до определени заключения.

Соня Момчилова: Нали сме демократично общество. Да отменим изборите, г-жо Велкова? Референдумите сме на път да ги отменим, да махнем изборите, хората няма смисъл да избират....

Пролет Велкова не казва да се отменят изборите, точно обратното - да се даде възможност през сериозна, аналитична журналистика на избирателите да изберат по-информирано.

Соня Момчилова попита кои са представителите на тази сериозна, аналитична журналистика.

Пролет Велкова: Сериозните, аналитични журналисти.

Соня Момчилова смята, че те са в медиите, те работят. Какво се очаква, след всеки дебат да излиза журналист и да прави анализ какво иска да каже автора?

Пролет Велкова: Да каже от какво се нуждае София.

Соня Момчилова: Журналистът ли да го каже? Тогава да не правим избори. Защо да правим избори?

Пролет Велкова: Ако така разсъждаваме, да отменим журналистиката.

Габриела Наплатанова отрича тази теза. Въпросът е, че сме в предизборен период. Фокусът на наблюдението е предизборната кампания.

Симона Велева предлага да се върви по протокол: прави се предложение, гласува се и се продължава по дневния ред.

Габриела Наплатанова направи опит да формулира тезата на г-жа Велкова: „Трябва ли да присъстват в медиите по време на предизборна кампания жанрове като: ...“

Соня Момчилова отново възрази, че така формулиран въпросът означава, че съветниците не гледат телевизия и не слушат радио, тъй като тези жанрове присъстват в медиите.

Пролет Велкова поставя въпроса по следния начин „Как оценявате наличието или дефицита на ...“

Габриела Наплатанова намира за некоректно в един въпрос да има и „да“ и „не“...

Пролет Велкова предлага все пак по смисъл да се предаде този въпрос на ЕКЗАКТА и от агенцията да предложат формулировката, която намерят за уместна.

Соня Момчилова подложи на гласуване дали да се допълни въпросника?

Два гласа „за“ (Пролет Велкова и Симона Велева), „против“ – два гласа (Габриела Наплатанова и Соня Момчилова).

Габриела Наплатанова поясни отрицателния си вот с това, че става дума за предизборна кампания, за медийна политика и конкретни редакционни правила, които доставчиците на медийни услуги си договарят с политическите играчи.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“: Одобри предложения от ЕКЗАКТА Рисърч груп ООД въпросник.

- **Възлагане на обществена поръчка за изработка на клипове за медийна грамотност.** (Приложение 7)

Емилия Станева представи доклада и възможните подходи за възлагане на поръчката. **Симона Велева** отбеляза, че сега върви подготовката за Дните за медийна грамотност за 2024 г. като в рамките на седем месеца, от 15 март до 15 октомври, ще има шест събития. Коалицията за медийна грамотност е организатор, но Бюрото на Европейската комисия е официален партньор. Има и институционална подкрепа от Министерството на образованието и науката и Министерство на културата, както и Унищеп България. Г-жа Велева на предишното заседание е подкрепила изработване на клипове, но в момента Коалицията за медийна грамотност има кампания, в която млади хора могат да кандидатстват за изработване на такива клипове, мисли и че Европейската комисия е

предоставила награда за първо, второ и трето място. Първият клип е изключително добър, вторият и третият са с много хубави идейни предложения, но са по-аматьорски. Г-жа Велева ги е изгледала и трите, те са излезли тази седмица, може да се погледнат на сайта на коалицията. Намира за по-удачно и разумно, след като направим кръглата маса в края на ноември, да подкрепим Дните на медийна грамотност през следващата година. Дава пример какво точно включват събитията сега – има модул обучение на преподаватели, на авторското право, развиване на критическо и логическо мислене с игри, учене, базирано на игри или как развиваме уменията чрез видеоигри; има преподаване на медийна грамотност с Китай, обучение по медийна грамотност за възрастни граждани от Велико Търново, на 10 ноември е годишната конференция на коалицията, която е част от този пакет. Разбира се, клиповете, които ще направи СЕМ, сами по себе си са разумни, но при положение, че такива клипове в момента се подготвят и то от страна на самите потребители, които ще получат някаква награда и ако Министерството на културата и Министерството на образованието припознаят тези клипове и ги разпространят по някакъв начин, нашите усилия къде отиват. Да не се случи така, че имаме някакви продукти, но институционално не се припознават от другите институции, които са въввлечени в темата. Не знае дали не е по-добре да заявим намерение и да се включим в тази кампания като институционален партньор от сега за следващата година. За самите задания - въпрос е на цена, тук ще подкрепи каквото предложат колегите. Това, което предлага като идея за следващата година е да сме институционален партньор на всички тези институции.

Соня Момчилова отбеляза, че тук става въпрос за друго - ние да изясним какво работи СЕМ, с какво се занимава, как може да е полезен на зрителите и на слушателите и т.н.

Габриела Наплатанова припомни, че решението е да разработим собствени ресурси, за да не качваме чужди. Да разработим ресурси, които да са в кратък и в малко по-дълъг вариант и да бъдат излъчвани с големите доставчици на медийни услуги.

Пролет Велкова потвърди това. Въпросът е какво целим. Медийната грамотност нали е насочена към това как хората да бъдат оградени в разпознаването на достоверна информация, нали това е в центъра на медийната грамотност.

Симона Велева цитира разпоредбата на чл. 33, ал. 3, която казва много ясно: СЕМ работи за развитието на медийната грамотност в сътрудничество с широк кръг заинтересовани страни, включително Министерство на културата, Министерство на образованието и науката и други органи на публичната власт, доставчици, академични среди, организации на гражданското общество и на потребителите, като прави две неща: 1/ участва в изготвяне на национална политика, 2/ събира информация относно участието на доставчиците на медийни услуги и платформите за споделяне на видеоклипове в изпълнение на политиката по т. 1, анализира резултатите и предприема актуализиране на политиката на всеки три години. Тези неща ние трябва да изпълняваме и затова има смисъл да се включим към инициативата на двете министерства и Европейската комисия, защото това е, което съществува в момента. Както вече е споделила, те вече са направили клипове. На миналото заседание СЕМ е взел решение за качване на информация за медийната грамотност; по какъв начин да е структурирана тази информация. От тук нататък въпросът с клиповете - нека да се съберат оферти и да видим какви пари ще струва да имаме и тях, да си изработим наше задание. Разбирането на г-жа Велева е съдържателно те да са свързани с критичност към информацията, как трябва да си критичен към информацията по-скоро, а не какво прави СЕМ. Съгласна е, че трябва да има секция на сайта, тя го е предлагала и има решение в тази посока да има секция „Въпроси и отговори“ и там много ясно да се разясни какво прави СЕМ, какво не прави СЕМ и т.н. в писмен вид. Вече, ако има клипове, които са: „Бъди! Спри, помисли!

Провери! и т.н. трябва някой, който се занимава с този тип дейност, да предложи някакво идейно задание и на този етап разбирам, че сме на елемента събиране на оферти.

Пролет Велкова предлага да са паралелно тези две идеи. Идеята е: с институциите и неправителствените организации, които работят по темата и вече имат донякъде готови продукти, да продължим тази съвместна работа. От друга страна, г-жа Момчилова е права, че трябва да има някаква комуникация с публиката за това какво работи СЕМ и тя трябва да бъде и по-разбираема, и по-привлекателна, т.е. може и там да се възложат клипове, които да са анимирани и да са по-интересни, да привличат внимание повече отколкото, ако просто изпишем с някакви редове в сайта ние правим това, това и това. Но нека това да са две отделни задачи, да се разберем, че решаваме две различни задачи и че искаме и двете да ги решим.

Соня Момчилова смята, че клип на тема кога търся, кога се обръщам към СЕМ, как се попълва формата, как може СЕМ да помогне, е нещо, което може да бъде качено на сайта на Съвета.

Пролет Велкова допълни, че са говорили и за такива клипове, които да влязат в големите електронни медии.

Симона Велева мисли, че тук говорят за различни неща. Тя си представя клипове: какво е медийна грамотност, как трябва да бъдем критични към информацията, този тип информация.

Решение:

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“: Да се включи в кампанията „Дните на медийна грамотност“.

СЕМ реши с 4 (четири) гласа „за“:

- да се прецизира задание за изработване на три клипа за медийна грамотност.
- да се изпрати запитване до рекламни агенции за идеен проект и оферта.

- Покана за участие в конференция на катедра МОК на УНСС по медийна грамотност, която ще се проведе на 2.11.2023 г. в УНСС. (Приложение 8)

СЕМ реши участие да вземе председателя на СЕМ.

- Покана от АДТП за годишната конференция на асоциацията, която ще се проведе на 7-8.11.2023 г. в гр. Пловдив.

СЕМ реши, освен Д. Кирковска, участие да вземе и председателят на СЕМ.

СЕМ реши Кръглата маса за филмопроизводството да се проведе на 22.11.2023 г.

Соня Момчилова закри заседанието.

Материали, приложени към Протокол № 30

Приложение 1 (Дневен ред.)

Приложение 2 (Доклад от Д. Петрова с изх. № ПД-08 30-12-61/16.10.2023 г.)

Приложение 3 (Доклад от Р. Радоева с изх. № АСД-09 30-08-26/16.10.2023 г.)

Приложение 4 (Доклад от Р. Радоева с изх. № АСД-09 30-08-24/16.10.2023 г.)

Приложение 5 (Доклад от Р. Радоева с изх. № АСД-09 30-08-25/16.10.2023 г.)

Приложение 6 (Въпросник за възложено на СОВА 5 АД социологическо изследване с вх. № РД-22 06-00-57/17.10.2023 г.)

Приложение 7 (Въпросник за възложено на ЕКЗАКТА РИСЪРЧ ГРУП ООД социологическо изследване с вх. № РД-22 06-00-57/17.10.2023 г.)

Приложение 8 (Възлагане на обществена поръчка за изработка на клипове за медийна грамотност с изх. № ПД-08 30-12-62/17.10.2023 г.)

Приложение 9 (Покана от катедра МОК на УНСС по медийна грамотност с вх. № РД-20 06-00-58/16.10.2023 г.)

Соня Момчилова

Пролет Велкова

Председател на СЕМ

Габриела Наплатанова

Симона Велева

Галина Георгиева отсъства

Старши специалист:

.....

Вера Данаилова